

О П Р Е Д Е Л Е Н И Е

№

гр. София, 03.04.2024 г.

**АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 12
състав**, в закрито заседание на 03.04.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Наталия Ангелова

като разгледа дело номер **664** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.203 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), във връзка с чл. 1, ал. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (ЗОДОВ).

Делото е образувано по искова молба с вх.№2443/19.01.2024 год., подадена от Г. Х. К., с ЕГН [ЕГН], с адрес в [населено място], чрез адв. М. от САК, с която на правно основание чл.1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, се иска Столична дирекция на вътрешните работи да му заплати обезщетение в размер на 50 000 лв. за причинени неимуществени вреди от незаконосъобразни действия на служители на ответника, в нарушение на конкретни разпоредби, посочени в исковата молба, на правно основание чл.1, ал.1 ЗОДОВ.

С определение по делото от 08.02.2024г. съдът е приел редовност и допустимост на исковата молба и постановил размяна на книжа. Постъпил е писмен отговор от 15.03.2024г., в който се приема принципно допустимост на иска - исковата молба е подадена от лице с правен интерес и срещу пасивно легитимиран ответник, по арг. от чл.205 АПК вр. чл.1, ал.2 ЗОДОВ - първи абзац на стр.2 от писмения отговор.

Съдът намира, че следва да даде указания за надлежния ответник на иска, според заявените основания на исковата претенция, поради следното:

Г. Х. К. е предявил иск срещу Столична дирекция на вътрешните работи да му заплати обезщетение в размер на 50 000 лв. за причинени неимуществени вреди от незаконосъобразни действия на служители на ответника, в нарушение на конкретни разпоредби, посочени в исковата молба, като искът е предявен на правно основание

чл.1, ал.1 ЗОДОВ.

От фактическа страна в исковата молба се твърди, е на 16.11.2023г. ищецът след като се опитал да избегне стълкновения между протестиращи и полицейски органи на протест срещу ръководството на Български футболен съюз, "по улица Ю. В. излязъл на булевард В. Л." в [населено място], където видял, че напрежението ескалирало, впоследствие влязъл в заведение на [улица] - "Бар 75", където останал да гледа мача (футболен) България -У. - седнал на бара в заведението. Около 19.- 19:30ч. в заведението нахлули "униформени служители на МВР с каски и без отличителни белези по тях" , което фактическо твърдение е вътрешно противоречиво. Не става ясно, как едновременно са били "униформени служители" и нямали отличителни белези.

Също ищецът твърди, че без да очаква, зад гърба му минал "униформен полицаи", който изненадващо го ударил с палка първо в главата, а след това в кръстната област, към него приближили и други служители на МВР, които започнали да го удрят без да ги е предизвикал и да е имал агресивно поведение, започнали да го теглят за дрехите, като К. паднал върху съборени на пода столове и маси, след което го заобиколили 3-4 униформени полицаи, които продължили да го ритат и бият с палки по цялото тяло. В заведението настъпил хаос, ищецът чувал как хората крещат докато ги бият и избутват , в един момент полицаите започнали да извиват ръцете на К. и да го влачат към изхода, вече бил полугол скъсана тениска и със смъкнат панталон, му извил ръцете и го "хвърлил на тротоара".

На място пристигнали линейки, ищецът се качил на една от тях за да му почистят, промият и превържат кървящите рани - на главата, ръката и краката. След това напуснал района на заведението и си тръгнал.

Ищецът въз основа на данните в изготвената медицинска документация за травматични увреждания по неговото тяло след описания случай претендира, на първо място пряка връзка между извършените спрямо него действия от полицейски служители и травматичните му увреждания, вследствие на които преживявания, получил посттравматично стресово разстройство, възникнало като отговор от конкретното събитие. Констатиран са конкретни симптоми на заболяването, описани в исковата молба : епизоди на повтарящо се изживяване на травмата под формата на оживяване на минали събития, сънища или кошмари на фона на продължаващо чувство за емоционална "притъпеност", липса на съзвучност със заобикалящата среда, "анхедония" (т.е. буквално "без удоволствие") и "избягване на действия и ситуации, напомнящи първоначалната травма". Претендира, че вследствие на нанесения му побой К. се е изолирал в къщи, ходел само на работа, но не се чувствал пълноценен, настъпила видима промяна в начина му на живот. Също изтъква, че е настъпила промяна в поведението му - не спял, апетитът му се понижил, отслабнал на тегло, трудно се концентрирал, ограничил контактите си.

Претендира присъждане на обезщетение в размер на 50 000 лв. за причинените му неимуществени вреди конкретно :

1)От действията на полицейски служители , изразени в следното:

-късане на тениската на ищеца

-извиване на ръцете и влачене към изхода на заведението

-хвърлянето му на тротоара пред заведението и оставянето му на земята полугол със смъкнат панталон и смъкната тениска, заобиколен от полицейски служители.

Представя медицинска документация: Съдебно-медицинско удостоверение № 1025/2023г. за извършен преглед на ищеца на дата 2011.2023г., болничен лист за времето от 17.11.2023г. до 30.11.2023г. с диагноза контузия на долната част на гърба и таза; втори болничен лист от 1.12.2023г. до 10.12.2023г. с диагноза - открита рана на други части на подбедрицата. Представя и психиатрична - психологична консултация от д-р А. - психиатър и И. Б. - психолог от изследване на дата 18.12.2023г. Към исковата молба са представени и 8 броя снимки, "удостоверяващи нанесените увреждания на К." но не се сочи от кого са направени и към кой момент, съставляват ли неразделна част от медицинско изследване. Представя и трудов договор.

2)Ищецът е изтъкнал и основание на иска си за вреди, за което не се твърди и не е описано като действие на полицейски орган. Ищецът се чувствал унижен като съпруг, баща и гражданин, тъй като случилото се с него - посочените по-горе действия, са заснети и разпространени на видеоклип и са излъчени в YOUTUBE, където са видяни от много хора. Що се касае до заснемането на видеоклипа и излъчването му в YOUTUBE, то ищецът не е въвел твърдения тези действия да са извършени от служители на МВР, а видно от частта на исковата молба - доказателства и доказателствени искания, ищецът е посочил линк към видеоклип, като е уточнил, че се касае за "запис от Инициатива "Правосъдие за всеки" - "полицаи бият хора с палки в заведение в центъра", за публикуването му в YOUTUBE препраща към конкретен линк .

По легитимацията на ответника СДВР съдът съобрази следното:

В отговора на исковата молба ответникът е посочил и приложил справка, според която на дата 16.11.2023г. съгласно изготвен план разстановка, са участвали и служители от други ОД на МВР, което възражение е относимо към легитимацията на ответника, която съдът служебно е задължен да укаже. Няма данни за конкретните служители на на МВР, които са извършили действията на посочената дата и по времето и на мястото, описани в исковата молба, станали публично достояние чрез визирания клип.

Незаконосъобразността на фактическите действие на полицейските органи спрямо ищеца, се установява от съда, пред който е предявен искът за вреди - чл.204, ал.4 АПК. Основанията на процесния иск касаят фактически действия, свързани с употреба на физическа сила от полицейски органи, за които се претендира, че са извършени в нарушение на чл.86, ал.4 ЗМВР(използване на физическа сила в степен, която не е била необходима) и на забраната по чл.3 от Европейската конвенция за

защита на правата на човека и основаните свободи - тъй като надхвърляли позволените такива по ЗМВР, по които въпроси следва да се произнесе в мотивите на съдебния акт.

В случая ищецът твърди нарушаване на изискванията за законосъобразност по чл.86, ал.4 ЗМВР – за употреба на физическа сила и помощни средства, което следва да установи от настоящия съд, като съд, пред който е предявен искът за присъждане на обезщетението, съобразно нормата на чл.204, ал.4 АПК. Що се касае до описаното в исковата молба поведение, относимо към начина на изпълнение на служебни задължения от полицейските служители, то те са част от отговорността, която те носят в качеството им на държавни служители и следователно, се касае за административна дейност по опазване на обществения ред.

Що се отнася до правната квалификация на иска, в ЗМВР се съдържа и чл.216, ал.2 ЗМВР, която разпоредба урежда като специална по отношение на чл.1 ЗОДОВ, обективната и безвиновна отговорност на държавата за вреди, причинени по непредпазливост при или по повод изпълнение на служебните задължения от служителите на МВР. Така съгласно чл. 216, ал.1 ЗМВР държавните служители в МВР отговарят имуществено за вредите, които са причинили на държавата по непредпазливост при или по повод изпълнение на служебните си задължения. Съгласно чл.216, ал.2 ЗМВР, за вреди, причинени на граждани при условията на ал. 1, т.е. по непредпазливост, държавните служители в МВР не носят имуществена отговорност към увредения. В тези случаи държавата е длъжна да обезщети увредения за всички имуществени и неимуществени вреди съобразно общите правила на гражданското право.

От посоченото препращане към гражданското право следва, че имуществената отговорност е за всички видове вреди - имуществени, неимуществени, причинени вреди и пропуснати ползи, съобразно правилото на чл.45 ЗЗД, като във всички случаи на непозволено увреждане, вината се предполага до доказване на противното. Обезщетение се дължи за всички вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането. Ако увреденият е допринесъл за настъпването на вредите, обезщетението може да се намали. Обезщетение за неимуществени вреди се определя от съда по справедливост.

Следователно, при причиняване на вреди на граждани при или повод изпълнение на служебните задължения от служителите на МВР, държавата ще носи отговорност съобразно общите правила на гражданското право - касае се за материалноправният режим на отговорността, но е приложим процесуалният ред по АПК, доколкото искът попада в обхвата на чл. 203 АПК и е подсъден на административния съд, който следва да го разгледа по реда на АПК, доколкото в случая видно от данните по делото се касае за отговорност за фактически действия, касаещи изпълнението на служебни задължения от полицейски служители, свързани с опазването на обществения ред.

Доводът на ответника за участие на служители от други ОД на МВР, е неотносим към иска по делото, доколкото отговорността за опазване на обществения ред на територията на Столична община е на Столична дирекция на вътрешните работи,

независимо от участието на служители от други структури, които би следвало да са командирвани и да изпълняват задачи от органи на СДВР във връзка с опазване на обществения ред на конкретната дата в [населено място].

Така в чл.169, ал.1 ЗМВР е предвидена принципната възможност за командироване на полицейски служители временно да изпълняват службата си в друго ведомство или институция, за които се прилагат разпоредбите на този закон относно държавната служба или в служба за сигурност или за обществен ред. В чл.169, ал.3 от ЗМВР изрично е указано, че за времето на командироването държавният служител получава от приемащото ведомство, институция или служба, задачи, свързани с неговата квалификация и опит, основани на досегашната му служба.

От чл.42, ал.1 ЗМВР – за териториалният принцип на създаване на областните дирекции, и съответно от компетентността им по чл.42, ал.2 вр. чл.6, ал. 2 ЗМВР – по опазване на обществения ред, то следва, че задачи по опазване на обществения ред на конкретната територия, могат да бъдат възлагани само от ръководството на съответната областна дирекция или за [населено място], компетентната дирекция е Столична дирекция на вътрешните работи.

Следователно, независимо от участието на лица от други структури, отговорността за опазване на обществения ред в [населено място] е на СДВР като орган, който е възлага задачите по опазването на обществения ред на територията на града и е отговорен за фактическото им изпълнение/неизпълнението им от полицейските служители.

Въз основа на цитираните разпоредби следва, че компетентността по опазване на обществения ред на територията на Столична община и отговорността за описаните в исковата молба действия на полицейски служители (късане на тениската на ищеца, извиване на ръцете и влачене към изхода на заведението ; хвърлянето му на тротоара пред заведението и оставянето му на земята полугол със смъкнат панталон и смъкната тениска, заобиколен от полицейски служители) е на полицейски органи, и са извършени в зоната на териториалната компетентност и съответно отговорност на Столична дирекция на вътрешните работи, съответно тази дирекция е отговорна за вредите от действията на полицейските органи спрямо увредения, по арг. от чл.205, ал.1 АПК. В случая именно СДВР е процесуален субституент на държавата, по смисъла на чл.216, ал.2 ЗМВР вр. чл.205, ал.1 АПК.

Правната квалификация на иска срещу СДВР следователно е чл.216, ал.2 ЗМВР вр. с чл.203 и 204, ал. 4 АПК вр. с чл. 1, ал.1 ЗОДОВ, поради допуснатото нарушение на чл.86, ал.4 ЗМВР и чл.3 от Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи.

Видно от исковата молба, чувството на унижение на ищеца като съпруг, баща и гражданин, тъй като случилото се с него - посочените по-горе действия, са заснети и разпространени на видеоклип и са излъчени в YOUTUBE, където са видени от много хора, не съставлява действие на полицейски орган. Според исковата молба заснемането на видеоклипа и излъчването му в YOUTUBE съставлява "запис от Инициатива "Правосъдие за всеки" - "полицаи бият хора с палки в заведение в

центъра", излъчено на конкретен линк в YOUTUBE. Не са въведени твърдения в тази връзка за действие на полицейски органи.

Следователно, за претърпените вреди от заснемането на клип, в който ищецът се идентифицира еднозначно и разпространяването му YOUTUBE, тъй като не съставляват действия на полицейски органи спрямо увреденото лице, Държавата чрез СДВР не е пасивно легитимиран ответник по смисъла на чл.216, ал.2 ЗМВР, съответно не може да бъде ангажирана отговорността ѝ за настъпилите вреди за ищеца за негативните емоции, пряка последица от разпространението на клипа в публичното пространство.

Доколкото административният съд, по арг. от законоустановената му правораздавателна компетентност по чл.128 АПК, не разполага с такава да разгледа иск за вреди от каквито и да са действия на Инициатива "Правосъдие за всеки" - неправителствена организация. Такъв иск не е подведомствен на административните съдилища, тъй като не се касае за действия на полицейски органи или за действия при или по повод на административна дейност, за които Държавата отговаря по специален закон - чл.216, ал.2 ЗМВР или по общия ред на чл.1, ал.1 ЗОДОВ, което съдът следва

Във връзка със заявените основания на исковата претенция - вреди от действия на полицейски органи, ищецът следва да посочи размер на вредите, които претендира само от действията на полицейски органи, като част от общата сума от 50 000 лв. за вреди, в която част надлежен ответник е Държавата, чрез СДВР на основание описаните в исковата молба действия на полицейски органи: -късане на тениската на ищеца;-извиване на ръцете и влачене към изхода на заведението; -хвърлянето му на тротоара пред заведението и оставянето му на земята полугол със смъкнат панталон и смъкната тениска, заобиколен от полицейски служители, които попадат в приложното поле на чл.216, ал.2 ЗМВР и административният съд е компетентен да ги разгледа в производството за обезщетения, регламентирано в чл.203 и следващите от АПК.

На основание изложеното и съобразно задължението на съда по чл.205, ал.2 АПК да укаже надлежния ответник, както и за уточняване на цената на иска с пасивнолегитимиран ответник СДВР, съдът

ОПРЕДЕЛИ:

ОСТАВЯ съдебното производство по делото без движение.

УКАЗВА на ищеца следните нередовности на исковата молба:

1)Следва да уточни каква част от общо предявения размер на вредите - 50 000 лв. претендира като произтекли от конкретно описаните действия на полицейски органи спрямо него, осъществени на 16.11.2023г. на посочените в исковата молба място и час, и конкретно следните действия: (късане на тениската на ищеца, извиване на ръцете и влачене към изхода на заведението ; хвърлянето му на тротоара пред заведението и

оставянето му на земята полугол със смъкнат панталон и смъкната тениска, заобиколен от полицейски служители), за които е допустимо да бъде ангажирана отговорността на Държавата за вреди на основание чл.216, ал.2 ЗМВР в производство по чл.203 АПК, и в подведомствени на административните съдилища.

ПРЕДОСТАВЯ на ищеца 7 -дневен срок от получаване на съобщението да уточни размера на исковата си претенция в тази част.

2) За претърпените от него вреди от заснемането и разпространението в YOUTUBE на видеоклип от Инициатива "Правосъдие за всеки" от дата 16.11.2023г. на посочените в исковата молба място и час, доколкото не се касае за действия на полицейски служители, Държавата чрез Столична дирекция на вътрешните работи не е пасивно легитимиран ответник по смисъла на чл.205 АПК,

ПРЕДОСТАВЯ на ищеца 7-дневен срок от съобщението да посочи дали поддържа иска срещу СДВР в тази част, като му указва също, че такъв иск не е подведомствен на административните съдилища, и в случай, че се поддържа, съдът ще процедира по арг. от чл.205, ал.2 АПК.

Определението не подлежи на обжалване, преписи да се изпратят на страните.

Съдия: